

**Θουκυδίδου Ιστορία
Βιβλίο 3. Κεφάλαιο 74.1-3**

[74.1] Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον.

[74.2] Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλην ὄψιαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

[74.3] Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἠσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότες ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἠπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

Παρατηρήσεις

A. Να μεταφραστεί το παρακάτω απόσπασμα: «Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... λαθόντες διεκομίσθησαν».

30 μονάδες

B. α Να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους οι ολιγαρχικοί έβαλαν φωτιά γύρω από την αγορά. (74.2). Πώς κρίνετε την ενέργειά τους αυτή;

10 μονάδες

β. Ο Θουκυδίδης αναφερόμενος στη στάση των γυναικών γράφει (74.1): **καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον**. Πώς ερμηνεύετε την έκφραση **παρὰ φύσιν**;

10 μονάδες

γ. Αφού διαβάσετε το ακόλουθο απόσπασμα, να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους καταφθάνουν Αθηναίοι και Κορίνθιοι πρέσβεις στο νησί της Κέρκυρας. Ποια είναι η τελική απόφαση των Κερκυραίων; Θεωρείτε ότι υπάρχουν πιθανότητες επιτυχίας μιας τέτοιας απόφασης μέσα στο πολιτικό σκηνικό που διαμορφώνεται στην Κέρκυρα;

«Οι Κερκυραίοι λοιπόν βρίσκονταν σε εμφύλια διαμάχη από τότε που ήρθαν σ' αυτούς (στην Κέρκυρα) οι αιχμάλωτοι που προέρχονταν από τις ναυμαχίες για την Επίδαμνο, αφού τους ελευθέρωσαν οι Κορίνθιοι, φαινομενικά (απελευθερωμένοι) με εγγύηση των προξένων (τους) για οχτακόσια τάλαντα, στην πραγματικότητα όμως επειδή πείστηκαν και ανέλαβαν να φέρουν την Κέρκυρα με το μέρος των Κορινθίων. Και αυτοί πιάνοντας τον κάθε πολίτη χωριστά δούλευαν προδοτικά για να κάνουν την πόλη να αποστατήσει από τους Αθηναίους.

Και αφού έφτασε ένα αθηναϊκό πλοίο και ένα κορινθιακό, που έφερναν πρέσβεις και αφού ήρθαν σε διαπραγματεύσεις αποφάσισαν οι Κερκυραίοι να είναι σύμμαχοι με τους Αθηναίους σύμφωνα με την ισχύουσα συνθήκη και φίλοι με τους Πελοποννησίους όπως ακριβώς και πρωτότερα».

10 μονάδες

Γ. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης:

- α. απέτυχε, ως στρατηγός, να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες.
- β. εξορίστηκε και γι' αυτό δεν μπόρεσε να συνεχίσει την ιστορική του έρευνα.
- γ. πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της αθηναϊκής δύναμης.
- δ. κατόρθωσε παρά τις δυσκολίες να παραθέσει αυτολεξεί τους λόγους των πολιτικών κατά τη διάρκεια του πολέμου.
- ε. εξιστορεί τα γεγονότα του πολέμου κατά χρονολογική σειρά διαιρώντας το έτος σε θέρος και χειμώνα.

10 μονάδες

Δ. α. δήμος, ξυνοικίας: Για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμός, γένος, έγκλιση, χρόνο). (4 μονάδες)

β. Να βρείτε τις λέξεις του πρωτότυπου κειμένου που έχουν ετυμολογική συγγένεια με τις λέξεις: κέρασμα, δειλινό, εμπρηστής, φειδωλός, παρακρατικός, λαθραίος. (6 μονάδες)

10 μονάδες

Ε. α. Να μεταφέρετε τα παρακάτω πτωτικά στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού: ημέρας, εμπόρων, μάχη, οίκιας, κεράμω (2,5 μονάδα)

β. ἐκινδύνευσε: να γραφούν τα απαρέμματα και οι μετοχές (και στα τρία γένη) όλων των χρόνων στην φωνή που δίνεται το ρήμα (4 μονάδες)

γ. ναῦς: να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις και στους δύο αριθμούς (3,5 μονάδες)

10 μονάδες

ΣΤ.

«Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἶ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον.

Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δειλίην ὄψιαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρήναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν».

α. τὸν θόρυβον, χρήματα, τὰς οἰκίας, διαφθαρήναι: Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι παραπάνω ὀροι του κειμένου. (4 μονάδες)

β. Να εντοπίσετε τις μετοχές της πρώτης παραγράφου, να τις χαρακτηρίσετε ως προς το εἶδος τους και να δηλώσετε το υποκείμενό τους. (4 μονάδες)

γ. γενομένης: να αναγνωρίσετε το εἶδος της μετοχῆς και να δηλώσετε το υποκείμενό της. (2 μονάδες)

10 μονάδες